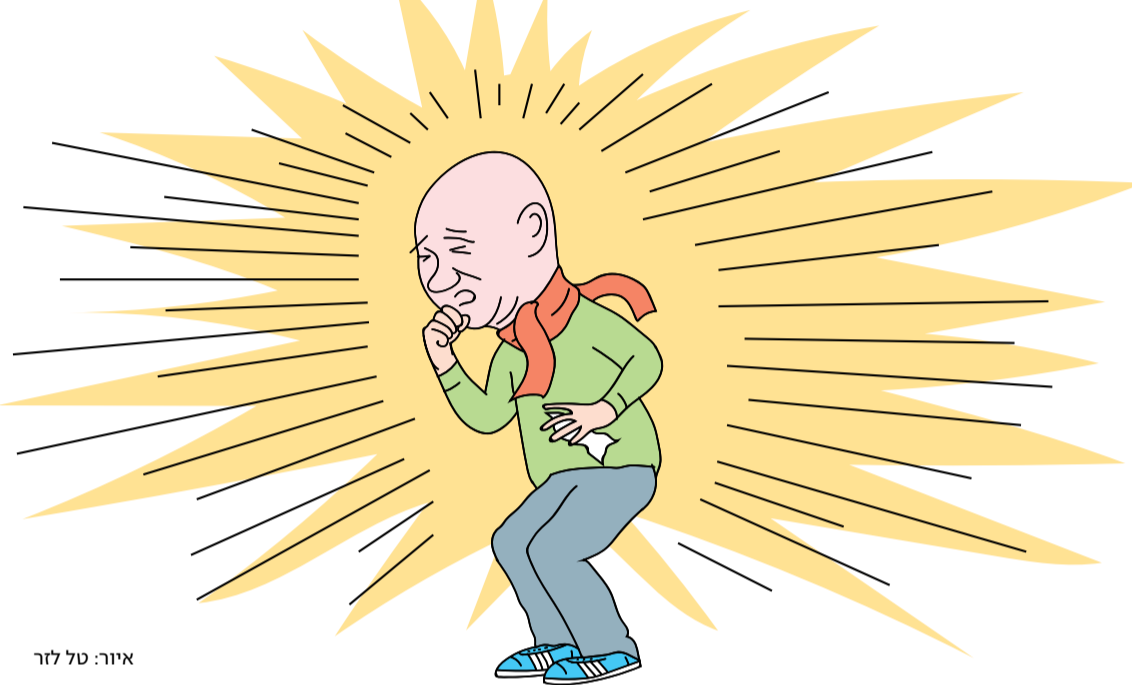

יאיר ניצני מרים גבה

שיעולי בית

רק כאב גרון יכול להדביק אותך לתרמוס תה, בקבוקי סירופ בשלוק וסיר עם מגבת על הראש

איור: טל לזר

בימים האחרונים מלווה אותי שיעול טורדני, קולני ומעצבן. סוג של התקררות, שניסיון העבר מלמד שתחלוף מתישהו – כנראה יום אחרי שאצא סופית מדעתי. כמו הרבה תופעות בגופנו, כאב הגרון מופיע פתאום, בלי להודיע מראש או לתלות מודעה בנוסח "מיתרי קול יקרים, החל ממחר נערוך מסיבת חיידיקים בגרון שלכם, סליחה על ההפרעה". האירוע מתחיל בעצימות נמוכה, ומשם מתגבר ומידרדר בהדרגה, עד שמגיע הרגע שבו אתה מבין שזהו, אתה נגוע בהשתעלות פורטה למתקדמים. השיעול פנים רבות לו. מלבד המעשנים, ששיעולם אומנותם והם כבר לא שומעים את השיעול של עצמם, יש גם את אלה שבמהלך שיחה משתעלים כדי להרוויח זמן ולהצטייד בעוד כמה שניות למחשבה. בקרב חבריי למקצוע יש טענה שמפיק אחד, שהאמת אינה תמיד נר לרגליו, משתעל תמיד שנייה לפני שהוא משקה. אני תוהה איך בחורשי החורף אפשר לדעת אם הבחור משתעל מכיוון שהוא משקר, או שהפעם הוא באמת צריך כוס תה. המשתעל, ללא הברל דת, גוע, מין או צעף, שואף לדבר אחד בלבד: להיפטר מהליחה המעצבת. אם אחרי כמה ניסיונות הצלחת להעלות ממרתפי ריאותיך חומר בלתי מזוהה, אתה חש התעלות ומרגיש מרוצה מעצמך, כאילו אתה זה שעומד להתגרש מג'ף בזוס מאמזון. חבל שאחרי כמה דקות האופוריה חולפת והכל חוזר לקדמור. תו. משלוח טרי של אספקת ליחה מגיע לגרון, הימ"חים מתמלאים ומתקפת השיעולים מתחדשת ביתר שאת. מעבר לאקט הלא נעים, האדם המשתעל סובל גם מני-זקים היקפיים. במקום לתמוך באומלל, הסביבה מתנכרת

מאחר שאני משתדל לשמור על כללי היגיינה מינימליים ולהתחשב בוולת, הקפדתי לשים יד או זרוע על הפה בכל שיעול. בינינו, ספק אם זה עוזר, הרי זה לא שהחיידיקים התחייבו להישאר בחודש הקרוב באזור שבין היד לזרוע שלי בלי לחצות את הגבול אל הפרצוף של בן שיחי. אחרי כמה ימים קשים, כולל תפריט עשיר של מבחר סירופים, אדים וטיפות איקליפטוס, שהועילו קצת פחות מכוסות רוח, ניגשתי לרופא המשפחה שלנו. הסברתי שהראש שלי נפוח מרוב השתעלויות, ששרירי הבטן מכווצים, ושיש לי כל מיני התחייבויות בתחום הבמה, שבהן לא מקובל להשתעל לאנשים בפרצוף ולהישמע כמו טרקטור מקולקל. שאלתי איך יכול להיות שכבר הוצאתי יותר ליחה מהגזו שיצחק תשובה הוציא, והמאגר אצלי לא חושב להתרוקן. הרופא בדק אותי, כשהוא לא חוסך במאמצים – בעיי קר מאמצים לא להיות בטווח הנשימה שלי ולנשום את האוויר הנגוע שיוצא לי מהפה – ואישר שאין לי דלקת ריאות. הוא נתן לי להבין שזה כנראה יחלוף, ורמז שבחדר ההמתנה מחכים לו אנשים עם מחלות אמיתיות, אז כדאי שאכחך את עצמי החוצה.

למחרת נסעתי משתעל לאחד מהיכלי התרבות במרכז הארץ להופעה שבה נאלצתי גם לשיר. במהלך ההופעה הצלחתי להימנע משיעול לכיוון הצופים, וכששמעתי מישהו בקהל משתעל, הסתנכרנתי איתו. כשברחו מגרונם צפצופים משונים, ניסיתי להסוות אותם כאילו מדובר בתקלה במיקרופון בעזרת תנועות מאיימות לעבר טכ-נאי הקול.

כדי להחזיק מעמד, מזגתי לעצמי במהלך ההופעה תה מתוך תרמוס. במקביל, גמעתי כמה שלוקים רצופים של סירופ נגד שיעול. הבעיה שסירופים נגד שיעול נוטים להיות גם סירופים נגד ערנות, ואחרי כמה דקות נרדמתי על הבמה עם תרמוס התה ביד.

אחרי חצי שעה העיר אותי אחד המשתתפים, תוך שהוא מעיר לי בסרקזם שזה ממש לא מקצועי לעלות לבמה עם וויסקי, ושכדאי שאעשה משהו עם הרגלי צריכת האלכוהול שלי. ניסיתי לענות לו, אבל מה שיצא לי מהפה נשמע כמו מכות כביסה בלי גלגלים שנגררת על הרצפה.

● שנהיה בריאים.

yairn@israelhayom.co.il

לכל את הליחה ולגרום לה לחשוב שאנחנו בסאונה פינית. מכיוון שרעייתי היא לא רק רופאה מומחית אלא גם חוקרת התפשטות חיידיקים, היא הודיעה שהבעיה שלי היא שאני מתלבש לא טוב (והפעם לא מבחינה אסתטית) ולא שם משהו על הראש כשאני יוצא מהבית. מכיוון שבניי גוד אליה אני דאגתי להתחנן לפני החורף, זה קצת עצבן אותי. אמרתי לה שאני לא מס' כים למילה מדבריה, אבל למרות זאת אהיה מוכן להיהרג תוך כדי שיעול על זכותה לומר לי למה אני משתעל.

ככל שהשיעולים שלי התגברו, כך האנשים סביבי הלכו והתמעטו. הבנתי שכולם מעדיפים להתרחק ממני, כולל חברי רים, מכרים, ואפילו הבנות שלי, שלראשונה בחייהן אפילו לא רצו

שאני אכין להן אוכל. הפכתי למצורע.

בלית ברירה חשבתי לקפוץ להוריי. הרי איפה יכול בן חולה ואומלל למצוא יחס חם אם לא אצל אבא ואמא. אלא שגם הם ענו ב"אולי עדיף שתיפטר קודם מהשיעול הזה". השכנים עשו לי פרצופים כי השיעולים הפריעו להם ליישון בלילה, והיה נדמה לי שאפילו התינוק שלהם, שבימים רגילים נוהג להעיר את כל הבניין באמצע הלילה בבכי שלו, תקע בי מבט כועס. כשמישהו נקלע לשכונה ושאל איך מגיעים לבניין הסמוך אלינו, ענו לו: "לך ישר ופנה שמאלה אחרי הבית של המשתעל".

כשאנשים כן דיברו איתי, זה היה כדי להציע לי תרופות סבתא שונות. בטון רציני שלא היה מבייש את לואי פסטר הם הסבירו למה, אם רק אשתה תה עם שיבה, כורכום וקצת זיפוף, השיעול ייעלם.

המשתעל הנואש נוטה להאמין שככל שהתרופה מגעילה יותר, ככה היא תסייע לו יותר להחלים. אולי הליחה תגיד "מה זה הגועלי-נפש הזה?" ותברח לגרון אחרי. אבל האמת היא שאין ממש קשר. עם כל הכבוד לתרופות הסבתא, אם הן כל כך יעילות – איך זה שכל הסבתות תמיד חולות ומאכלסות את קופות החולים?

שיעול לא מקנה לך ימי מחלה. אתה מחויב להגיע לעבודה, רק ששם מתייחסים אליך כמו למישהו שמעל בכספים. הסיבה תופסת ממך מרחק כאילו מדובר בתן מוכה כלבת

לו, אנשים תופסים ממנו מרחק ומביטים בו בעין עוינת, כאילו מדובר בתן מוכה כלבת. שיעול לא מקנה לך ימי מחלה, כי לא ממש ברור באיזו מחלה מדובר, וגם לא תרצה לבזבז עליו ימי מחלה. אתה מחויב להגיע לעבודה, רק ששם מתייחסים אליך כמו למישהו שמעל בכספים. אם אתה מרעים בשיעולך בזמן ישיבת צוות, הפקעת את

מרחב השיעור הציבורי לכמה שניות, והדובר יצטרך לחזור על דבריו שוב. אם השתעלת בזמן שמישהו דיבר בטלפון לידך, הוא יצטרך להגיד לבן שיחי, "סליחה, לא שמעתי, בדיוק נבח עלי לברבור".

הגברת הראשונה, שבררך כלל מגלה כלפיי רמה מסוימת של רחמים כשאני חולה, התנהלה במשבר הזה באופן לא אחיד. בתחילה אמרה את המשפט המשובח "אתה נורא משתעל", בטון של מישהו שהבחין שלבך-שיחו צמחו קרניים ושיער כחול. העובדה שאני מרגיש כאילו עקרו לי את הריאות מהמקום והכניסו לבלנדר, פחות הוזהו לה. בהמשך היא הכינה לי כוס תה עם ג'ינג'ר, קינמון ודבש, והודיעה לי במבט ידעני של מי שהרגע סיימה לימודי רפואה באוניברסיטת בולוניה, ש"אתה צריך לשתות אחד כזה כל שעה". אחרי כמה לילות שבהם הרעמתי בשיעוליי לתוך האוון שלה כשישנה, היא רמזה לי בכוקר באדיבות ש"יהיה לך הרבה יותר נעים לישון בחדר אחר".

מקץ ארבעה ימים שמעתי ממנה את המשפט "אתה חייב לעשות עם זה משהו", כאילו אני לא מחסל בקבוקי סירופ נגד שיעול בשלוק כמו בקבוקוני סודה, וגם מבלה ארבע פעמים ביום מעל סיר רותח עם מגבת על הראש, כדי לכו-